

EBA/GL/2021/07

13 юли 2021 г.

Насоки

относно критериите за използване на
входящи данни в модела за измерване
на риска по член 325бв от Регламент
(ЕС) № 575/2013

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на насоките

1. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции трябва да полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на Европейския банков орган (ЕБО) за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (например като изменят правната си рамка или надзорните си процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до (31.10.2021) компетентните органи трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, а в противен случай — да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпратят с помощта на формуляра, наличен на уебсайта на ЕБО на адрес compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2021/07“. Уведомленията трябва да се подават от лица, имащи подходящи правомощия да отчетат спазване от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се докладва на ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО съгласно член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. Настоящите насоки определят критериите за използването на входящи данни в модела за измерване на риска, посочен в член 325бв, в съответствие с член 325бз, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Обхват на приложение

6. Настоящите насоки се прилагат по отношение на разрешението на институциите да използват алтернативни вътрешни модели в съответствие с трета част, дял IV, глава 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и по-специално по отношение на спазването на изискванията, посочени в член 325бз от посочения регламент.
7. Компетентните органи следва да прилагат настоящите насоки в съответствие с равнището на прилагане, посочено в дял II от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Адресати

8. Настоящите насоки са предназначени за компетентните органи, както са определени в подточка i)–iv) на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за финансовите институции, както са определени в член 4, параграф 1 на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Определения

9. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и дефинирани в Регламент (ЕС) № 575/2013, имат същото значение в настоящите насоки.

3. Въвеждане

Дата на прилагане

10. Настоящите насоки се прилагат от 1 януари 2022 г.

4. Критерии за използването на входящи данни в модела за измерване на риска, посочен в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013

11. Входящите данни, използвани от дадена институция в модела за измерване на риска, посочен в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да имат всички изброени по-долу характеристики:

- (а) те следва да бъдат точни, както е посочено по-подробно в раздел 4.1;
- (б) те следва да бъдат целесъобразни, както е посочено по-подробно в раздел 4.2;
- (в) те следва да се актуализират достатъчно често, както е посочено по-подробно в раздел 4.3;
- (г) те следва да бъдат пълни, както е посочено по-подробно в раздел 4.4.

4.1 Точност на входящите данни

12. Институциите следва да отговарят на изискванията по точки 13, 14 и 15, за да могат входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, да бъдат точни. Освен това, когато е уместно, следва да бъдат изпълнени всички изброени по-долу условия:

- (а) изискванията за входящите данни от текущия период, посочени в член 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както е посочено по-подробно в раздел 4.1.1;
- (б) изискванията за входящите данни от определения период на финансови сътресения, посочени в член 325бв, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както е посочено по-подробно в раздел 4.1.2;
- (в) изискванията за входящите данни, използвани в бета приближенията или други случайни подходи за генериране на данни с цел определяне на сценариите на бъдещи шокове, както е посочено по-подробно в раздел 4.1.3;
- (г) изискванията за входящите данни, използвани за даден рисков фактор, получени чрез комбиниране на два или повече рискови фактора, които могат или не могат

да бъдат включени във вътрешния модел на институцията, както е посочено по-подробно в раздел 4.1.4.

13. Историческите данни, използвани за калибриране на входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да отразяват точно наблюдаваните или котираните на пазара цени.
14. Входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да отразяват точно характеристиките на разпределението на рисковите фактори, за които се прилагат сценариите на бъдещи шокове.
15. Входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да отразяват точно структурата на зависимост между разпределенията на рисковите фактори, за които се прилагат сценариите на бъдещи шокове.

4.1.1 Входящи данни от текущия период

16. За да изпълнят изискването, посочено в точка 12 за входящите данни от текущия период, посочени в 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, институциите следва да спазват или подхода, посочен в точка 17, или подхода, посочен в точка 18.
17. Съгласно първия подход институциите следва да съгласуват входящите данни от текущия период, посочени в член 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, с едно от следните:
 - (а) съответните данни, изведени от проверими цени, определени в регулаторните технически стандарти, които трябва да бъдат приети съгласно член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013;
 - (б) съответните данни, използвани от фронт- или бек-офиса на институциите.
18. Съгласно втория подход институциите следва да съгласуват цените, получени чрез техния вътрешен модел за измерване на риска и въз основа на входящите данни от текущия период, посочени в член 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, с едно от следните:
 - (а) проверими цени, определени в регулаторните технически стандарти, които трябва да бъдат приети съгласно член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013;
 - (б) цените, получени от фронт- или бек-офиса на институциите.

За да се извърши съгласуването, посочено в настоящата точка, резултатът от това съгласуване следва да бъде разумно приведен в съответствие с резултата, който би бил получен при извършване на съгласуването по точка 17.

19. Когато не е възможно да се извърши съгласуването, посочено в точки 17 и 18, като се използват входящи данни, институциите следва да използват историческите данни, използвани за калибриране на входящите данни за целите на точка 17, както и цените, произтичащи от тези данни за минали периоди за целите на точка 18.
20. Като част от документацията, съхранявана от институциите с цел доказване на тяхното съответствие с изискванията на настоящите насоки, институциите следва да документират своите подходи към съгласуването, посочено в точки 17—19, включително причините за прилагането на точка 19, когато е уместно.
21. За да изпълнят изискването, посочено в точка 14, за входящите данни за текущия период, посочени в 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, институциите следва да оценят че няма съществена разлика между променливостта на даден рисков фактор, оценена въз основа на тези входящи данни, и променливостта на този рисков фактор, оценена въз основа на едно от следните:
 - (а) проверимите цени, определени в регулаторните технически стандарти, които трябва да бъдат приети съгласно член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013;
 - (б) цените, използвани от фронт- или бек-офиса на институциите.
22. За да изпълнят изискването, посочено в точка 15, за входящите данни за текущия период, посочени в член 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, институциите следва да оценят, че няма съществена разлика между корелациите на рисковите фактори, изчислени въз основа на тези входящи данни, и корелациите на тези рискови фактори, изчислени въз основа на един от следните елементи:
 - (а) проверимите цени, определени в регулаторните технически стандарти, които трябва да бъдат приети съгласно член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013;
 - (б) цените, използвани от фронт- или бек-офиса на институциите.
23. За целите на равненията и оценките по точки 17, 18, 21 и 22 институциите следва да използват данните или проверимите цени, посочени в точка 17, буква а), точка 18, буква а), точка 21, буква а) и точка 22, буква а), когато броят на проверимите цени със стойност на цената, с която разполага институцията, е достатъчен за извършването на тези равнения и оценки с точност. Когато няма проверими цени или броят на проверимите цени със стойност на цената, с която разполага институцията, не е достатъчен за извършването на тези равнения и оценки с точност, институциите следва да използват данните или цените, използвани или получени от фронт- или бек-офиса на институциите, както е посочено в точка 17, буква б), точка 18, буква б), точка 21, буква б) и точка 22, буква б).

24. Институциите следва да извършват оценката, посочена в точки 17, 18, 21 и 22, най-малко веднъж на тримесечие или по-често, когато това се налага от разширения и промени във вътрешните модели.

4.1.2 Входящи данни от определения период на финансово сътресение

25. Входящите данни от определения период на финансово сътресение, посочен в член 325бв, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да бъдат калибрирани към историческите данни от непрекъснат 12-месечен период на финансов стрес, установен от институцията в съответствие с посочения член. Когато в изключителни случаи институциите използват приближения от определения период на финансово сътресение за целите на калибрирането на входящите данни, за да отразят ефекта от основните промени, настъпили в характеристиките на финансовите инструменти в сравнение с характеристиките, преобладаващи през определения период на финансово сътресение, входящите данни, получени в резултат на този подход, следва да се считат за точни само когато са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- (а) този подход се подкрепя от убедителни емпирични доказателства и обективни данни, които оправдават използването на приближения за калибриране на тези входящи данни;
- (б) тези входящи данни отразяват точно промените в цените на подобни инструменти по време на определения период на финансово сътресение;
- (в) тези входящи данни не подценяват риска.

4.1.3 Входящи данни, използвани в бета приближенията или други подходи за генериране на данни на случаен принцип

26. Когато институцията използва бета приближения или други подходи за генериране на данни на случаен принцип за целите на определянето на сценариите на бъдещи шокове, за да бъдат точни входящите данни, използвани в тези бета приближения или други подходи за генериране на данни на случаен принцип, стойностите на бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип следва да се определят изключително въз основа на входящите данни, калибрирани към историческите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013. Когато в изключителни случаи институцията не определя стойностите на бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип изключително въз основа на тези входящи данни, но са направени корекции в стойностите на тези бета коефициенти или параметри, входящите данни, използвани в бета приближенията или

другите подходи за генериране на данни на случаен принцип, следва да се считат за точни само когато е изпълнено всяко едно от следните условия:

- (а) бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип не могат да бъдат определени изключително въз основа на входящите данни, калибрирани към историческите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- (б) институцията описва в своите политики методиката, използвана в този случай за получаване на стойностите на бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип, включително всички корекции, направени в стойностите на бета коефициентите или параметрите, определени изключително въз основа на входящите данни, калибрирани към историческите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- (в) изборът на стойностите за бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип не подценява риска.

4.1.4 Входящи данни, използвани за комбинации от рискови фактори

- 27. Когато даден рисков фактор във вътрешния модел на институцията е получен чрез комбиниране на два или повече рискови фактора, които могат или не могат да бъдат включени във вътрешния модел на институцията, и институцията комбинира входящите данни, съответстващи на тези рискови фактори, така че да получи данни, които са подходящи за дадения рисков фактор във вътрешния модел, получените данни следва да се считат за точни само когато данните, които са комбинирани, съответстват на рискови фактори, които са преминали оценката на податливостта към моделиране, посочена в член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013.
- 28. Когато даден рисков фактор във вътрешния модел на институцията е получен чрез екстраполиране на рискови фактори, които могат или не могат да бъдат включени във вътрешния модел на институцията, и входящите данни за дадения рисков фактор във вътрешния модел се получават чрез екстраполиране на входящи данни, съответстващи на тези рискови фактори, получените входящи данни следва да се считат за точни само ако са изпълнени всички посочени по-долу условия:
 - (а) екстраполирането се основава на входящи данни за най-близкия податлив на моделиране рисков фактор във всяко измерение на дадения рисков фактор;
 - (б) екстраполирането се основава на входящи данни за най-малко два податливи на моделиране рискови фактора за всяко измерение на дадения рисков фактор;

- (в) входящите данни, съответстващи на двата податливи на моделиране рискови фактори, посочени в буква б), включително входящите данни за най-близкия податлив на моделиране рисков фактор, не е следвало да бъдат получени чрез самото екстраполиране.
29. За целите на точка 28 най-близкият рисков фактор означава рисков фактор, който е отнесен към една от следните групи в съответствие с регулаторните технически стандарти, които трябва да бъдат приети съгласно член 325бд от Регламент (ЕС) № 575/2013:
- (а) същата група като екстраполирания рисков фактор, когато екстраполираният рисков фактор не е единственият рисков фактор в дадена група;
 - (б) група, разположена в съседство с групата на екстраполирания рисков фактор, когато екстраполираният рисков фактор е единственият рисков фактор в групата.

4.2 Целесъобразност на входящите данни

30. Входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да обхващат посоченото по-долу, когато е приложимо:
- (а) общи пазарни рискове, както е посочено по-подробно в раздел 4.2.1;
 - (б) специфични пазарни рискове, както е посочено по-подробно в раздел 4.2.2.
31. Институциите следва да извършват анализи, подкрепени от убедителни емпирични доказателства и обективни данни, за да покажат, че входящите данни, използвани за даден рисков фактор, обхващат всички съществени общи и специфични пазарни рискове, включени в този рисков фактор, според случая. Като част от документацията, водена от институциите с цел доказване на тяхното съответствие с изискванията на настоящите насоки, институциите следва да документират тези анализи.

4.2.1 Входящи данни, отразяващи общите пазарни рискове

32. Когато исторически данни от пазарни индекси или други исторически данни, представляващи характеристики, споделяни от различни инструменти, се използват за калибриране на входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, с цел да се представят общите пазарни рискове, изборът на такива исторически данни следва да бъде концептуално надежден и последователно използван за всички тези инструменти.

33. Когато институциите използват бета приближения или други подходи за генериране на данни на случаен принцип с цел определяне на сценариите на бъдещи шокове, те следва да покажат с емпирични доказателства, че общите пазарни рискове са правилно отчетени от входящите данни, използвани за определяне на стойностите на бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип. Такива емпирични доказателства следва да включват статистически измерители, отразяващи адекватността на бета приближенията или други подходи за генериране на данни на случаен принцип. Като част от документацията, съхранявана от институциите с цел доказване на тяхното съответствие с изискванията на настоящите насоки, институциите следва да документират анализите, извършени за спазване на настоящата точка.

4.2.2 Входящи данни, които обхващат специфични пазарни рискове

34. Входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, следва да позволяват обхващането на съществени специфични рискове, включително индивидуални за институцията базисни рискове и съществени идиосинкратични различия между сходни, но неидентични позиции.

35. Когато институциите използват бета приближения или други подходи за генериране на данни на случаен принцип с цел определяне на сценариите на бъдещи шокове, те следва да покажат с емпирични доказателства, че специфичните пазарни рискове са правилно отчетени от входящите данни, използвани за определяне на стойностите на бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип. Когато се правят допускания, че остатъчните количества от бета приближенията или други подходи за генериране на данни на случаен принцип не са свързани помежду си, емпиричните доказателства, посочени в предходното изречение, следва да включват обосновка на тези допускания. Като част от документацията, съхранявана от институциите с цел доказване на тяхното съответствие с изискванията на настоящите насоки, институциите следва да документират анализите, извършени за спазване на настоящата точка.

4.3 Честота на актуализиране на входящите данни

36. Институциите следва да актуализират историческите данни, използвани за калибриране на входящите данни за текущия период, както е посочено в член 325бв, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013, по-често от веднъж месечно, както е предвидено в същия член, когато ежесмесечното актуализиране на тези данни би могло да доведе до неточна оценка на пазарния риск на съответните позиции.

37. Когато институциите използват бета приближения или други подходи за генериране на данни на случаен принцип за целите на определянето на сценариите на бъдещи шокове,

те следва да калибрират бета коефициентите или параметрите на подходите за генериране на данни на случаен принцип поне веднъж месечно.

4.4 Пълнота на входящите данни

38. Институциите следва да разполагат с процедури за своевременно получаване на исторически данни за калибриране на входящите данни, както е посочено в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, от алтернативни източници на данни, в случай че не са налични исторически данни, предоставени от обичайно използваните от тях източници на данни.
39. Институциите следва да разполагат с ясни политики и процедури за замяната на липсващи или непоследователни стойности в динамичните редове на историческите данни и входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително политики за проверка дали подобна замяна на липсващи или непоследователни стойности е съвместима с изискванията по точки 13—16, 21 и 22.
40. Институциите следва да гарантират, че данните не се филтрират и че стойностите, съответстващи на големи промени, не се изключват от динамичните редове на историческите данни и входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013, освен ако филтрираните данни или изключените стойности не съответстват на грешни или непоследователни данни или стойности.
41. Когато интерполираните или екстраполираните стойности се използват като заместители на липсващи или непоследователни стойности във входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013 за рисков фактор, интерполираните или екстраполираните стойности следва да представляват по подходящ начин липсващите стойности, независимо от използваната методика за интерполиране или екстраполиране.
42. Когато интерполираните или екстраполираните стойности, основани на входящи данни, съответстващи на други рискови фактори, които могат или не могат да бъдат включени във вътрешния модел на институцията, се използват като заместители на липсващи или непоследователни стойности във входящите данни, посочени в член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013 за рисков фактор, тези интерполирани или екстраполирани стойности следва да се основават на входящи данни, съответстващи на рисковите фактори, които са преминали или биха преминали оценката на податливостта към моделиране, посочена в член 325бд от посочения регламент.
43. Когато екстраполираните стойности, основани на входящи данни, съответстващи на други рискови фактори, които могат или не могат да бъдат включени във вътрешния модел на институцията, се използват като заместители на липсващи или непоследователни стойности във входящите данни по член 325бв от Регламент (ЕС) № 575/2013 за рисков

фактор, тези екстраполирани стойности следва да се основават на входящи данни, които отговарят на условията по точка 28, букви а)–в).